/5

60 -

DISSERTATIO ANATOMICO-CHIRURGICA:

DE PECULIARI APHTARUM SPECIE,

GALLICÈ

MILLET, MUGUET, BLANCHET,

IN RECENS NATIS.

Die Martis vigesimâ mensis Octobris, anno 1789, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PROPUGNANDA.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

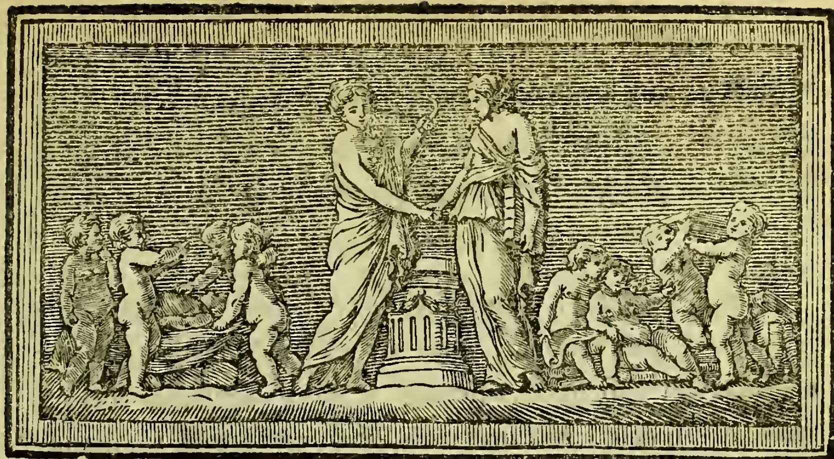
PRO ACTU PUBLICO,

ET MAGISTERII LAUREÂ.

Ex Typis CLOUSIER, Regis & Regii Chirurgiæ Collegii Typographi, viâ Sorbonæ.

M. DCC. LXXXIX.

DISSERTATIO

ANATOMICO-CHIRURGICA:

Vix vinculis uterinis ſolutus, auras vitales hauſit Fœtus, innumeris obnoxius fit malis, quæ pro diverſâ organorum tenuitate, variiſve quibus deſtinantur officiorum momentis, plùs vel minùs ingraveſcunt. Partes inter, quæ ad præſtantiſſimum naturæ opus efformandum conſpirant, nullæ ſunt undè frequentior vel periculoſior morborum cohors incumbat, quàm inſervientibus maſticationi, deglutitioni, digeſtioni organis, quæ malè afficit aphtarum ſpecies peculiaris, gallicè *Millet*, *Muguet*, *Blanchet*, vocata. In noſtris regionibus haud infrequens, omnem oris ſuperficiem occupans, nulli parti, nec labiis, gingivis, linguæ, palato, œſophago, ne quidem ventriculo, ipſiſque inteſtinis parcit. De tàm gravi morbo

acturi, partium structuram, quantùm ad nostrum propositum pertinet, priùs anatomicè considerandam censemus.

EX ANATOMIA.

Labra vel labia; unum superius, alterum inferius, rimâ intermediâ dissociantur, quæ os audit. Musculis plurimis constant qui cuti adeò miscentur ut fibræ decussatim coeant, undè diversi fiunt labiorum motus. Extùs tegumentis communibus, intùs membranâ oris teguntur, sub quâ glandulæ miliares & lenticulares plurimæ. In anatomicâ prolabiorum administratione, si epidermide denudentur, post macerationem in aquam, conspicuuæ fiunt papillæ nerveæ multiplices, undè illorum exquisita sensilitas. Superius labrum sub septo nasi, inferius ad radices dentium incisorum peculiari ligamento donatur, quod frænulum vocant. Purpureus labiorum splendor, pulchritudinis & sanitatis nota, vasis sanguineis has partes irrorantibus, debetur.

Gingivæ, periostio utriusque ossis maxillaris firmissimè adhærent, eorum faciem internam & externam tegentes eâ parte semicircularis circumferentiæ prominentis, quæ dentium seriem continet. Ob ruborem carneæ à priscis habebantur, sed earum structurâ accuratiùs investigatâ, præbent substantiam ex textûs cellularis lamellis juxtà se positis, propè dentes firmiorem, membranâ tenui tectam, quæ epidermidis continuatio est, cuticulâ simili illi, imò eâdem quâ lingua partesque oris internæ operiuntur.

Vasis ſanguineis copioſiſſimis inſtructæ ſunt gingivæ, hinc adeò rubent; & glandulis numeroſis. De gingivarum uſu controvertitur. Etiam à neotericis recentioribus, firmandis dentibus inſervire dicuntur, quòd iis circumjectæ, mobiles fiant ab earum flacciditate morboſâ. Contrariam ſententiam huic oppoſuit celeberr. Profeſſor Giſſenſis, *Mich: Bernard. Valentinus* (1) inquiens: » uſum gingivarum quod ſpectat, aliàs is habetur, ut dentium ordinem obſepiat, atque oppletis eorum intervallis, vacillaturam eorum compagem firmet. Nos autem cum pace tantorum virorum hæc vix admitti poſſe exiſtimamus; non enim credibile molliſſimam carnem duriſſimis dentibus firmitudinem præſtare poſſe, qui alveolis ſuis, eâ etiam ſublatâ, firmiſſimè inhærent; vel integrâ etiam gingivâ, ſi quid præter naturam ipſis accidat, deprehenduntur vacillare «. Porrò, & eſt ejuſdem Profeſſoris obſervatio, utcunquè arctè adhæreat dentibus gingiva, nihilominùs vel unguibus vel ſpatulâ obtuſâ, non difficulter ab iiſdem ſeparatur, quod periti ante extractionem facere ſolent, (vulgò *déchauſſer*); non ſecus ac cutis extremum, radicem ſeu lunulam unguium ambiens, facilè ſecernitur ab iis qui exuvias digitorum præcavere volunt. A parte clar. *Valentini* ſtamus.

Lingua, à *Lingendo* dicta, nobiliſſimum corporis organum, animæque optimus interpres, in ore ſub palato continetur. Aliquo modo pyramidalis eſt & plana, hujus pars anterior

(1) In Noſocomio academico, Chirurgiæ medicæ affixo: anno 1714.

mobilior & acuta, apex; posterior vero crassior & lata, basis seu radix vocatur. Superiùs lineâ longitudinali medianâ, lingua æqualiter bipartitur. Cum osse hyoïde, maxillâ inferiori, processu styloïde, pharynge & larynge, aliisque partibus vicinis, musculis, ligamentis & membranis connectitur: inferiùsque medio in ejus corpore, ligamento valido firmatur, cujus extremitas sub apice linguæ, frænulum dicitur.

Peculiaris est linguæ fabrica qualis nulla alia, potissimùm & musculis, nervis, involucris, membranis, puinguedine, ut & glandulis ac vasis notabilibus, cōnstans. Variorum musculorum ope & pro variâ eorum contractione lingua contrahitur, expanditur, protrahitur, retrahitur, & in omnem sensum, sursùm, deorsùm, antrorsùm, & in latera dextrorsùm, sinistrorsùmque movetur.

Vasa copiosissima linguæ substantiam perreptant, arteriæ à carotidibus externis ortæ, sanguinem advehunt; venæ ad ramos jugularium externarum adeunt: sub apice linguæ conspicuæ venæ, raninæ dicuntur. Duobus nervorum ramis à quinto pari, linguæ sensus exquisitissimus; à pari nono mutuati, linguæ motui inservire dicuntur: *Boerhaavius* contrà, hos gustui, illos motui famulari sentit. Vasis etiam lymphaticis instruitur lingua, plurimisque glandulis, quibus à situ insunt nomina.

Tribus membranis cingitur lingua; extima continua cum membranâ oris communi, vaginulas efformat quasi pyramidales & globosas, porosas, pro papillis nerveis tertiæ mem-

branæ ſuſcipiendis. Secunda ſeu media reticularis *Malpighi* dicitur, ex eleganti rete conſtat, papillas nerveas per foraminula ſua tranſmittens. Tertia, papillaris & nervea audit.

PALATUM, ſuperior oris pars, inſtar tholi leviter concavum, membranâ oris communi tegitur, cui verò adhuc glandulæ copioſiſſimæ accedunt, liquidum mucoſum pro faucibus lubricandis & deglutitione facilitandâ, per oſcula quàm plurima excernentes.

ŒSOPHAGUS canalis membraneo-muſculoſus à faucibus ad ventriculum extenſus, in collo ferè poſt tracheam juxtà longitudinem vertebrarum ſitus, in thorace tamen parùm ad dextram, ſiniſtram mox partem inflectitur. Quatuor membranis conſtat, primâ exteriori cum pleurâ continuatâ; ſecundâ muſculoſâ ex duplici ſtrato, fibris ſcilicet longitudinalibus & annularibus; tertià nerveâ in varias lamellas adhuc dividuâ vaſculis glanduliſque inſtructâ; quartâ villoſâ ſeu papilloſâ, humore obductâ lubricante.

CANALEM ab ore ad anum extenſum, conſtituunt ventriculus & inteſtina.

VENTRICULUS ſaccus eſt membraneo-muſculoſus, amplus, in epigaſtrio, uſque ad ſiniſtrum hypochondrium ſub diaphragmate, oblique quaſi tranſverſùm, hepar inter & lienem ſitus. Huic duo ſunt orificia: ſuperius cardia, inferius pylorus dicta. Tunicis conflatur quatuor, primâ extimâ à peritonæo, ſecundâ

musculosâ, vario & quasi inextricabili fibrarum ordine formatâ, quarum aliæ quasi circulares à parte superiori ad inferiorem descendunt, aliæ à sinistro latere ad dextrum obliquè excurrunt, quædam tandem orificia ambiunt. Tertia nervea multis vasis sanguiferis & glandulis instructa, rugas constituit; quarta villosa, tenuis, porosa, cellulas rugasque efformans cum præcedenti, cui arctè adhæret.

Arteriæ gastricæ à cæliacâ ortæ, ventriculo sanguinem suppeditant, quem venæ gastricæ ad venam portæ revehunt: nervi admodùm insignes ab octavo pari oriuntur; vasa lymphatica ad receptaculum chyli abeunt.

Instestina in tenuia & crassa dividuntur, quatuor tunicis non secùs ac ventriculus formantur: prima membranacea est & à peritoneo mediatè, sed immediatè à mesenterio originem ducit; musculosa secunda duplici fibrarum longitudinalium nempè & annularium ordine constat, quæ pro diversâ actione, motui intestinorum inserviunt. Tertia nervea dicitur, glandulis nec non vasculis copiosis & textu cellulari densiori instructa, prioribus magis extensa, undè rugæ & valvulæ. Quarta tandem villosa, fines sanguiferorum & principia lacteorum sustinet, undè accurato examine cribri instar se offert.

Vasis copiosissimis donantur intestina: arteriæ mesaraicæ præsertim, quarum superior tenuibus intestinis, inferior crassis sanguinem advehunt. Venæ eamdem ferè viam sequentes ad truncum venæ portæ & hepar adeunt: nervi deniquè intercostalis soboles, licet tenuis, magnam sensibilitatem confert.

Vasa lactea, lymphatica etiam habent intestina, non nullæque iis sunt glandulæ, diversis nominibus donatæ.

EX CHIRURGIA.

Aphtarum species, de quâ agimus, in puerulis longè differt ab eâ quâ persæpè adulti & ætate provectiores afficiuntur: eodem aphtarum nomine vocatæ & ab omnibus ferè Priscis, nullo discrimine habito, descriptæ, undè nulla accurata morbi diversi definitio. Aphorismo vigesimo-quarto tertiæ sectionis, multisque aliis locis, *Hippocrates*, inter morbos primæ ætatis infantum proprios aphtas numerat; quas quidem superficiaria oris ulcera, maligna & serpentia, igneâ quâdam caliditate prædita vocat; quæ recens natis, tenellisque accidunt. In puerulis modò in lucem editis, aphtæ fiunt, ait *Galenus*. Ex *Francisco Sylvio*, haud infrequens infantibus affectus aphtæ, ulcuscula nempè totam oris superficiem occupare solita, ità ut nulli parti parcant, non linguæ, non palato, non gingivis, non labiis, non genis, non faucibus, ne quidem ipsi œsophago, ipsique ventriculo, quantum saltem maximè probabile. Eadem ferè leguntur apud *Aetium*, *Aræteum*, *Paulum Æginetam*, *Amatum Lusitanum*, *Forestum*, *Sennertum*, *Ettmulerum*, *Wedelium*, & alios.

His variis auctorum definitionibus non assentimur, nam aphtæ recens natorum, malè sub ulcusculorum nomine veniunt; non enim vero pure, sed serosâ potius colluvie scatent. In tuberculorum, pustularum, aut vesicularum censum redi-

gendas esse, non in ulcerum, fides oculorum evincit: undè accuratior sit sequens definitio.

Recens natorum aphtæ, tumores sunt albicantes, superficiarii, rotundi, diametri exiguæ, milii aut cannabis semen magnitudine vix excedentes, seroso quodam liquore referti, in squammas abeuntes, & acriter doloriferæ.

Superficiariæ pustulæ, frequentissimè primò in labiis aut gingivis emergentes, posteà in omni superficie internâ oris erumpunt, linguam, palatum occupant, ulteriùsque pergentes fauces & œsophagum inficiunt, demùmque in ventriculo & intestinis progrediuntur: variisque in his locis crustas efformant densas subjacentibus partibus adhærentes. In sectionibus cadaverum, has crustas in ventriculo & intestinis multoties observavit hujus Disceptationis Præses.

Harumce pustularum distinctio, ut & variolarum, est in benignas seu discretas & malignas aut confluentes: à mali progressu tertia constituitur species, in quâ partes gangrænâ brevi corripiuntur.

Incertum est à nativitate infantis tempus invasionis, nunc citior, nunc tardior, sed persæpè paucis diebus à natalibus ingruit.

Quædam sunt morbi futuri signa prævia. Subitò insomniis vexantur pueruli, diu noctuque ejulantes, contabescit totius corporis habitus, flaccessit cutis, pallet facies, motus interdùm

convulsivi

convulſivi adſunt, vomitus & ructus acidum redolentes, tormina oriuntur, & diarrhæa continua, materiæ aquoſæ & viridis, odorem acidum & fætidum ſpargentis.

Dein os infantis inflammatur, lingua aſpera fit & veluti aculeata: papillâ mammæ immiſſâ, nutrices ardorem oris infantis mordentem ſentiunt. Tunc hinc & illinc elevatur cuticula, ſuboriuntur tumores albicantes, inæquales, in veras veſiculas abeuntes, in labiorum angulis incipientes, mox per gingivas, linguam, palatum, totamque oris internam partem ſerpentes.

In hoc ſtatu nutricis mammas reſpuit infans, ſiti miſerè excruciatur, lacti ſugendo impar: diarrhæa ſupereſt & ſæpè ab excrementorum acrimoniâ, puſtulæ circâ anum aphtis ſimillimæ. Non ſemel clar. actûs Præſes, mammas nutricum puſtulis ejuſdem ſpeciei affectas obſervavit.

Vesiculæ albæ, amplæ, ſuperficiariæ, quarum interſtitia nec rubeſcunt nec inflammantur, diſcretam earum indolem, benignumque morbum ſtatuunt. Si verò puſtulæ ſint exiguæ depreſſæ, tenaces, ita multiplicatæ ut ferè coeant, flavo colore tinctæ, confluentem eruptionem, malignumque malum indicant: peſſimæ omnium habentur cinereæ, lividæ, atro-purpureæ, ita inter ſe junctæ ut unicam cruſtam conſtituere videantur: gangrenæ imminentis ſigna.

Hæc puſtularum malignarum ſpecies rara eſt: non niſi in noſocomiorum diverſoriis ubi majori numero pueruli conge-

runtur; quæ maligni morbi ſpecies, in pariſienſi, vulgò *les Enfans-Trouvés*, olim endemicè graſſabatur.

De puſtularum judicatione certi quidquam haud ſtatui poteſt: intrà quinque vel ſex dies nonnunquàm exſiccantur, & decidunt cruſtæ, ſi levis ſit cauſa morbi; aliquando uſque ad duodecimum diem firmiſſimè adhærent; ſæpè etiam deciduis illicò cruſtis, novæ renaſcuntur denſiores: tunc non niſi intrà duas vel tres hebdomadas terminantur.

Pustularum prognoſis deſumitur ab earum ſpecie, colore ac multiplicitate: albæ, ſolitariæ & diſcretæ hùc & illùc in labiis, linguâ & internâ oris parte ſparſim tantum eruptæ, non periculoſæ, brevi facilèque curantur: longè periculoſiores confluentes, flavo colore tinctæ, imas uſque fauces denſo agmine, & ulteriùs œſophagum, ventriculum & inteſtina obſidentes. Cinereæ, lividæ, atro-purpureæ ita coeuntes ut unicam cruſtam conſtituant, inſtar recentis lardi, ſubjacentibus partibus adhærentes, lethales ſunt.

Salus omninò ſperanda, ubi deciſis cruſtulis, nulla amplior ſequitur eruptio, & humidè irroratis partibus, decreſcit morbus: majus autem periculum, ſi tardè exſiccentur, deciduiſque ipſis, aliæ æquè denſæ ut priores renaſcantur & ſiccæ exaſperatæque ſint partes.

Signa puſtularum eruptionem præcedentia, & ſocia ſymptomata, mali fomitem in primis viis quærendum eſſe, ſatis ſuperque teſtantur. Hinc impura quæcumque colluvies in recens

natorum primis viis, proxima mali caufa, à retento in inteftinis meconio præcipuè oriunda. Ab eâ enim fæce fufcâ, tenaci, diùque retentâ, lac nutricis vitiofè coagulatur, hinc acidum in ventriculo redundans, cujus halitus plus minufve acer, furfùm exhalans, molles & teneras oris partes inficit & lædit. Ventris tormina, aquofior diarrhœa, fæcum color viridis, cœteraque alia fymptomata, ex ipfo acido præpollenti inteftina vellicante, repetenda funt.

Natura provida in matrum mammis *coloftrum* fecernit, quod infitâ virtute meconium diluit & educit. Hinc infantes proprio matris lacte nutriti, puftulis aphtofis ferè femper immunes, dùm qui alieno lacte utuntur, iis frequentiffimè laborent; præfertim in nofocomiis ubi mifera vetitæ libidinis progenies hofpitatur. Ibi deficiente *coloftro*, feu primario lacte, neglectâque meconii medicâ purgatione, adeò frequens eft morbus.

De variis caufis generationis colluviei cujufcumque in ventriculo & inteftinis, dicere longiùs foret, unicam tantum referre liceat, ut potè haud rariorem : fit ex intempeftivâ & perverfâ methodo, quâ nutrices ut plurimùm lac præbent infantibus quoties vagitant : verùm enim verò rariffimo cafu, fame vexantur quandò vagitus edunt infantes, fed plerùmque fæcibus alvinis aut urinâ madefacti, vel inteftinorum torminibus correpti funt. Tantâ itaque nutrimenti copiâ obrutus ventriculus, illud ritè concoquendi haud pollet robore : lactis indigeftio & aciditas.

In ipfo lacte fæpè fæpiùs morbi fons uberrimus. Etenim

si nutrix vino, aut poculis spirituosis sit dedita, si mariti amplexus intempestivos, durante lactatione, lascivior admittat, lac ejus repentè corrumpitur, coacescit, acrior fit, & infantis illud sugentis genas, fauces, linguam *&c.* inficit: hincque & illinc ipsius acritudine pustulæ efflorescunt: non minùs acriter in ventriculo sævit. Quantum igitur discrimen à nutricibus soli mercedi inhiantibus, minùs sobriis, immundis, protervis, aut morum turpitudine coinquinatis? Quam in lubrico exponitur prolis innocuæ salus.

Perversus quarumdam nutricum usus, infantibus somnum pariendi in mammis, etiam sæpè fit mali causa. Lac enim in ore stagnans, acrimoniâ donatur, totam internam oris membranam erodit; & ab immunditie & acritudine gignuntur pustulæ.

Altera tandem morbi causa ex pulte, quâ lactis copiâ orbi; aut à nutricis uberibus omninò depulsi, sæpiùs nutriuntur. Cibus enim crassior ex farinâ præsertim triticeâ crudâ & lacte paratus, mediæ inter solidam & liquidam consistentiæ, etsi ad hanc propiùs accedat, nec quidem sorbilis, in ventriculo ingestus debiliori, ritè concoqui nequit, corrumpitur, ac in pastam glutinosam, acidamque vertitur. Hinc aciditas & acritudo, proxima accidentium quæ morbum comitantur, causa.

Nimiæ excretiones, humores acres retenti, infantis corporis inertia & desidia, imminuta perspiratio, immundities, habitatio in humidis aut in aëre corrupto, totidem sunt causæ, morbi indolem, ipsiusque accidentia ingravescentes.

Ad præcavendam aphtarum in recens natis eruptionem, earum ſedulò removendæ ſunt cauſæ. In hoc fine impura quæcumque colluvies in ventriculo & inteſtinis promptè ſubducenda; opportuno tempore eliminandum meconium. Præbeatur lac nutricis recens enixæ, (ſi deficiat mater) quod ad naturam parentis proximè accedat. Vitetur iterata in abdomine colluvies, cavendo ne intempeſtivo tempore lac ducant infantes, aut ad mammas obdormiſcant : ſi vitio quodam lactis nutricum laborent, ſtudioſè inquiratur, quænam ſit illarum vitæ ratio : ſi labe aliquâ inquinatæ ſint, exulent. Puls quæ puerulis offertur lactis loco, teneræ ipſorum naturæ ſit accommodata; farinæ crudæ ſubſtituatur panis, coctione ad conſiſtentiam pultis redactus; frequenter id alimenti renovetur, ne in fermentationem abeat. Procul ſit immundities, linteamina ſæpè commutentur, & frequentiſſimè infantes abluantur. Os eorum aliquoties de die colluatur : lotio ex aquâ frigidâ ſæpius repetitâ optimè conducit. Aëri circà infantem liber pateat acceſſus, vaporeſque malè olentes ſuffimentis aromaticis corrigantur.

His præſidiis ſi præcaveri nequeat morbi eruptio, ipſaque jam jam irruerit, media curatoria promptiſſimè adhibeantur, intrà paucas enim horas ferociter ſævit malum. Pharmaca illud debellatura, vel interna vel externa ſunt, utriſque ſæpè ſæpiùs utendum; varia ſeligantur pro variâ eruptionis cauſâ, nec non illius indole.

Si à neglectâ meconii evacuatione vêniat morbus, blando cathartico illud ejiciatur, nempè ſyrupo è chicoreo cum rheo,

vel etiam ſolo lactis ſero, cui paululùm mellis additur. Hoc medium in recens natis anteponendum, quod ad naturam *coloſtri* propriùs accedat. Si ab impurâ quâcunque colluvie primas vias inficiente oriatur morbus, vomitoria, præ cæteris aliis mediis, præcipuè ſi morbi fomes adhuc in ventriculo lateat, cientur; morbi cauſam citiùs tollunt, ventriculum ſimul & alvum exonerant. Inter varia emetica infantibus congrua, vinum antimoniatum à clar. *Armſtrong* maximè commendatur. Interdùm purgantia lenia ſive lubricantia, infantum teneræ ætati accomodata, curationem abſolvunt, modò tempore opportuno adhibeantur; aſt non niſi ſummâ cautione ſunt tentanda, ſi urgeat diarrhæa, aut fæcum acrimoniâ erodantur partes: præſtat potiùs enematibus uti ex decocto mucilaginoſo paratis. Interdùm lac nutricis recens enixæ ducat infans & ſubminiſtretur nutrici potus copioſus, blandus, materiei acrimoniam demulcens, cibo utatur tenui, vitet ſalſa & acria.

Si nutrice orbetur infans, frequenter & copioſè ei detur potus attenuans, demulcens, farinoſus, ſaponæus: huic ſcopo inſerviunt potus omnes calidi, decoctum avenæ excorticatæ, hordei, ſuccus raparum expreſſus ſaccharo edulcoratus, infuſio ſeminum lini cum melle ſimplici vel roſaceo, ut ſapori conſulatur.

Si acidum aut à pravâ lactis qualitate, vel ab indigeſtâ pulte aut à nimiâ ventriculi debilitate productum, in primis viis præpolleat, eadem, ut dictum fuit, ſunt adhibenda;

quibus jungere juvat abſorbentia, acidum compeſcere valentia, inter quæ maximè laudatur magneſia.

Interea remediis externis, ut citiùs ſecedant puſtularum cruſtæ, ſub linimenti formâ, utendum; nam gargariſationis incapaces recens nati, quippè cum quidquid eis propinatur, ſtatim deglutiant. Itaque linimenta ex materiâ innocuâ conficienda ſunt, ut tutiùs in ore ingerantur. Diverſa ſint pro variâ eruptionis indole: ſi diſcreta & benigna, os internum infantis, ſolâ aquâ communi tepidâ in quâ ſacchari fruſtulum ſolutum fuerit, aut infuſo ſalviæ vel florum ſambuci cum melle, eluere ſufficit.

His mediis egregiè exſiccantur puſtulæ, brevique decidunt cruſtæ: in hoc caſu maximè etiam laudatur raparum in aquâ coctarum ſuccus expreſſus, cui ſubindè aliquid ſacchari additur, quo ter quaterve ſingulis diebus loca aphtoſa illiniuntur: eum haurire poſſunt infantes, tuncque os non tantum, parteſque in ore contentæ, ſed etiam œſophagus & ventriculus, quos non minùs puſtulis affici diximus quam oris partes, ipſius beneficio fruuntur.

Si confluens & maligna ſit eruptio, frequentiùs os infantis eluatur; puſtulæ illiniri debent linimento cui detergendi ſit virtus: in hunc finem optimè conducunt infuſa plantaginis, agrimoniæ cum melle roſarum, levis ſolutio vitrioli albi, vel etiam ſpiritus vitrioli cum melle roſarum ad gratam aciditatem

ufque temperatus. Sic etiam utiliter adhiberi poffunt fomenta circà collum.

Si verò tota oris & œfophagi interna fuperficies ità puftulis obfita fit, ut impediatur deglutitio; præter allata media, enemata, balnea tepida, omnifque generis fomenta auxilio fint: nec negligendus veficatorii, pro re natâ, ufus.

Batavæ feminæ & obftetrices, rubetam filo alligatam ori infantum, hâc puftularum eruptione correptorum imponunt, extractam in aquam frigidam injiciunt, ut vires recolligat; tùm iterùm imponunt: fed contingit fæpiùs, ut imbibito veneno rubeta rumpatur, iftâque rubetæ novæ impofitione fæpiùs reiteratâ, infantes curentur, & flammantes puftulæ evanefcant.

Si verò livefcant puftulæ, fi putredinis & gangrænæ metus jam jam immineat, eluendum eft os infantis frequentiffimè decocto corticis peruviani, vel infufo rutæ, ferpentariæ, falviæ, fcordii, cum melle rofarum.

Exsiccatis tandem cruftis, & deciduis, crudæ & excoriatæ partes adeò fenfiles funt, ut potus tenuiffimus, diriffimos dolores provocet: optimè dolorem leniet folutio gummi arabici, aut ovi vitellum conquaffatum & additâ aquâ rofaceâ dilutum.

Minuto dolore, adftringentibus vafa nimis dilatata fenfim compefcentibus, curatio abfolvatur.

HANC Dissertationem, Deo juvante, & præside M. JOANNE-ABRAHAM AUVITY, *Artium & Chirurgiæ Magistro, nec non Nosocomii, vulgò* Les Enfans-Trouvés, *Chirurgo præcipuo, tueri conabitur* JOSEPHUS HUTTIER, *Rhemensis, in almâ Universitate Parisiensi Artium liberalium Magister, Chirurgiæ Candidatus.*

FINIS.